

Jodi Picoult

Magányos
farkas

FORDÍTOTTA BABITS PÉTER

Jodi Picoult

Magányos
farkas

ATHENAEUM

A fordítás alapjául szolgáló mű
Jodi Picoult: *Lone Wolf*

Copyright © 2012 by Jodi Picoult

This translation was published by arrangement with
Emily Bestler Books/Atria Books, a Division of Simon and Schuster, Inc.
Hungarian translation © Babits Péter, 2017

Minden jog fenntartva.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Tel.: 1-235-5020
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado
athenaeum@lira.hu

ISBN 978 963 293 641 3

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Felelős szerkesztő: Kal Pintér Mihály
Szerkesztette: Kónya Orsolya
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borítóterv: Földi Andrea
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Készült az Aduprint Nyomda Kft.-ben, 2017-ben
Felelős vezető: Tóth Béláné

JOE

A tárgyalóteremben élesen húzódnak a demarkációs vonalak. Amikor belépek a bíróságra, a bal oldali asztalnál már ott ül a kórház jogtanácsosa, mellette az idegsebész.

Jobbról pedig Cara és az ügyvédje.

Haladéktalanul a jogtanácsos asztala felé terelem Edwardot.

Utolsóként Helen Doug, az ideiglenes gyám érkezik. Felméri az elrendezést, mielőtt bölcsen helyet foglal a két asztal között, egyenlő távolságra Edwardtól és Carától.

Georgie mögöttem ül.

– Szia, bébi! – hajlok át a korláton egy gyors puszíért. – Hogy bírod?

Ideges pillantást vet a lánya felé.

– A körülményekhez képest egész jól.

Tudom, hogy érti. Ma reggel, míg belediktált Carába egy kis zabpelyhet narancslével, majd elautózott vele a kórházba, azután ide a bíróságra, én felkaptam egy müzliszeletet és elmentem az ügyfelemért Luke Warren házához. Az ügyről, minthogy ellentétes táborhoz tartozunk, nem igazán beszéltünk. Kettőnk halmaza lassan már csak a kínos csendekben metszi egymást.

Senki ne higgye, hogy nem gondoltam végig a magam indítékait. Edwardot képviselem – amit talán sosem tennék, ha Georgie nem kéri olyan kétségbeesetten, hogy hozzam ki a fogdából –, és szakmai szempontból természetesen szeretném, ha az ügyfelem győzne, de vajon azért, mert tényleg hiszek abban, hogy Edwardnak joga van orvosi döntést hoznia az apja nevében? Vagy mert előre tudom, hogyan fog dönteni? Ha Luke Warren meghal, soha többé nem állhat Georgie és közém. Másfelől, ha átköltöztetik egy otthonba és

Carát jelölik ki a gyámjának, Georgie-ra továbbra is fontos szerep hárul – Cara tizennyolc éves koráig, és talán azon is túl.

Edward újra felvette az apja kockás dzsekijét, ami mostanra elnyűtt kabátból szerencsehozó talizmánná lényegült át. Amikor Cara meglátja, elkerekedik a szeme; félig fel is emelkedik a helyéről, mielőtt az ügyvédje bosszús sziszegés kíséretében visszarántja.

– Emlékszel, mit mondtam? – súgom oda én is Edwardnak.

Kihúzza magát, ahogy biccent.

– Maradjak higgadt. Bármi is legyen.

Arra számítunk, hogy forrófejű ifjúként festik majd le, aki hirtelen indulatból hoz döntéseket. Másként hogyan történhetett meg, hogy egy eldurvult vita után Thaiföldre költözzön? Vagy hogy egy váratlan sugallatra kirántsa a dugót? Habár a gyilkossági kísérlet vádját említeni se lehet a bíróság előtt, miután hivatalosan visszavonták, ez is csak egy kisváros. Mindenki tudja, mit tett Edward.

Rajtam áll, hogy ne a tékozló fiút, hanem a kegyelem angyalát lássák benne.

A törvényszolga végignéz a jelenlévőkön.

– Mehet, emberek? – kérdezi. – Mindenki álljon fel. Elnököl a tiszteletre méltó Armand LaPierre.

Bár még nem dolgoztam ezzel a bíróval, jól ismerem a hírét. Állítólag hatalmas szíve van – akkora, hogy néha nehezőre esik dönteni. Ebédidőben gyakran elhagyja a bíróság épületét, hogy elugorjon a legközelebbi katolikus templomba, a Szent Szívbe, ahol imádkozik az érintett felekért és útmutatást kér Istentől.

Mintha sötét felhő borulna fölénk: hollófekete haj, fekete talár, fekete cipő.

– Mielőtt elkezdenénk – vág bele –, ez az ügy rendkívül felkavaró minden jelenlévő számára. Azért gyűltünk ma össze, hogy döntsünk Luke Warren végleges gyámság alá helyezéséről. Úgy tudom, az egészségi állapota azóta sem változott, hogy múlt pénteken kijelöltem az ideiglenes hivatali gyámot. Látom, ma a kórház képviselőjében is megjelentek, továbbá itt van a gyámság alá helyezett személy két gyermeke, mint az eljárásba bevont ellenérdekelt felek. – Összeráncolja a homlokát. – Ez egy rendkívüli meghall-

gatás, minthogy a körülményei maguk is rendkívüliek. A bíróság igyekszik nem elfeledkezni arról a tényről, hogy elsődleges feladata olyan döntést hozni, ami összhangban áll Luke Warren akaratával, még ha ő nem is képes elmondani, mit kíván. Van bármi, amit előzetesen be kívánnak terjeszteni?

Itt az időm. Felemelkedek a helyemről.

– Bíró úr, szeretném felhívni a tisztelt bíróság figyelmét arra, hogy az érintett felek egyike fiatalkorú. Cara Warren még nem érte el a nagykorúságot, ami azt jelenti, hogy jogi értelemben véve nem képes önálló döntést hozni az apja életmentő orvosi ellátásának fenntartásával vagy megszüntetésével kapcsolatban. – Le sem veszem tekintetem a bíróról; nem tudok szembenézni Cara haragjával. – A fentiekre való tekintettel indítványozom, hogy a bíróság utasítsa őt a tárgyalóterem elhagyására, ügyvédjét pedig mentse fel a képviselte alól, miután ügyfelének nincs törvényes joga ilyen döntést hozni az apja nevében...

– Miről beszélsz? – szakít félbe Cara. – A lánya vagyok. Minden jogom megvan arra, hogy...

– Cara – állítja le az ügyvédje. – Bíró úr, ügyfelem úgy *értette*...

– Tisztán hallottam, mit mondott, sőt még a szitokszavakat is, amiket nem mondott, csak gondolt – vág közbe a bíró. – De most komolyan, emberek. Fél perce se tart ez a meghallgatás, és máris egymás torkának ugrunk? Tudom, hogy mindenki érzelmileg túlfűtött állapotban van, de higgadjunk le, mielőtt folytatjuk.

Zirconia Notch feláll. Tetőtől térdig igazi ügyvédnek tűnik, harsnyája viszont rikító zöld és vörös csíkos, míg a cipője vakítóan sárga. Olyan, mintha a felsőteste rázuhant volna a gonosz Nyugati Boszorkányra.

– Bíró úr – kezdi –, ügyfelem valóban csak tizenhét, ugyanakkor ő az egyetlen személy a teremben, aki közeli, napi kapcsolatban állt Mr. Warrennel. Az RSA 454-A rendelkezés értelmében a gyámnak kompetens személynek kell lennie. A ténynek, hogy Cara csupán három hónap múlva tölti be a tizennyolc éves kort, semmi köze ahhoz, hogy a bíróság felhatalmazza-e a joggal és lehetővé teszi-e számára, hogy döntsön az apja életéről. Ha őt is bűncselekmény

elkövetésével vádolták volna, mint a bátyját, a bíróság előtt felnőttként kellett volna számot adnia a...

– Tiltakozom – vágok közbe. – A vádat visszavonták. Ms. Notch egy semmis váddal próbál előítéletet ébreszteni az ügyfelemmel szemben.

– Emberek – sóhajt fel a bíró –, szorítkozzunk annak megtárgyalására, amiért összejöttünk, rendben? És Ms. Notch, lenne szíves levenni azokat a csengettyűket a csuklójáról? Elvonják a figyelmet.

Zirconia rendületlenül folytatja, miközben lehámozza a karkötőt.

– Miután a bíróság meghallgatta ügyfelem vallomását, minden bizonnyal fel tudja majd mérni, bíró úr, hogy ez a fiatal hölgy birtokában van-e a gyámsághoz szükséges kornak, érettségnek és értelmi képességeknek, melyet a vonatkozó rendelkezés feltételként szab meg.

A bíró úgy néz rá, mint aki menten gyomorvérzést kap. Megrándul a szája, elfelhősödik a tekintete.

– Egyelőre nem zárom ki Carát az eljárásból. Előbb hallanom kell az érveket, és éppúgy meg kell ismernem az ő szempontjait, mint a testvéréét, Edwardét. Fel is kérem önöket, hogy röviden ismertessék álláspontjukat. Hölgyeké az elsőbbség, Ms. Notch.

Az ügyvédő feláll, hogy a pulpitus felé induljon.

– Terry Wallis – kezdi. – Jan Grzebski. Zack Dunlap. Donald Herbert. Sarah Scantlin. Feltehetőleg még nem hallottak ezekről az emberekről, ezért röviden bemutatnám őket. Terry Wallis tizenkilenc évet töltött szinte teljesen öntudatlan állapotban, mígnem egy napon magától beszélni kezdett és visszanyerte az öntudatát. Jan Grzebski lengyel vasúti munkás 2007-ben, szintén tizenkilenc évnyi kóma után tért magához. Zack Dunlapot a balesete után agyhalottnak nyilvánították, kis híján le is kapcsolták az életfunkcióit fenntartó gépekről, hogy eladományozzák a szerveit, amikor tudatos mozgás jeleit mutatta. Öt nappal ezután kinyitotta a szemét, újabb két nappal később már önállóan lélegzett, ma pedig jár és beszél, miközben az állapota tovább javul.

Edward felé indul.

– Donald Herbert 1995-ben, tűzoltás közben súlyos agykárosodást szenvedett. Tíz évet töltött vegetatív állapotban, mielőtt újra

megszólt. Sarah Scantlint egy ittas sofőr 1984-ben a gyalogát-
kelőhelyen ütötte el. Hathétnyi kóma után minimális mértékben
visszanyerte az eszméletét, de végül csak 2005 januárjában szólalt
meg ismét. – Zirconia esengve széttárja karjait. – E férfiak és nők
valamennyien olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy senki sem
számított a felépülésükre. E férfiak és nők előtt egy olyan élet állt,
amiről a családtagjaik már mind lemondtak. E férfiak és nők mégis
velünk vannak, mert volt valaki, aki annyira szerette őket, hogy
nem adta fel a felépülésükbe vetett reményt. Aki elég időt adott
nekik a gyógyulásra. Aki *hitt* bennük.

Visszatér az asztalához, hogy Cara jó vállán nyugtassa a kezét.

– Terry Wallis, Jan Grzebski, Zack Dunlap, Donald Herbert,
Sarah Scantlin. S talán, bíró úr, Luke Warren.

A bíró rám néz, miután Zirconia visszaül a helyére.

– Sokan sokfélét hisznek arról, hol kezdődik az élet – állok fel.
– A tibeti buddhisták szerint az orgazmussal; a katolikusok szerint
azután, hogy a spermium találkozik a petesejttel. Az összejtek fel-
használói az embriót tizennégy napos korától tekintik élőnek, ami-
kor kialakul a leendő hátgerinc első kezdeménye, míg a *Roe kont-
ra Wade* alapján az élet csak huszonnégy hetesen kezdődik. Sőt, a
navajo indiánok szerint csupán a csecsemő első nevetésével.

Megvonom a vállam.

– Hozzászoktunk, hogy számos eltérő felfogás létezik az élet kez-
detével kapcsolatban, de mi a helyzet a végével? Az is ilyen nehezen
megfogható? Az 1900-as években Duncan McDougal úgy vélte, ha
mérlegre helyezünk egy haldoklót, pontosan megállapíthatjuk a ha-
lál pillanatát, amikor is a test huszonegy grammal könnyebb lesz,
ez lévén az emberi lélek tömege. Manapság a törvényi előírások-
nak mégis inkább az felel meg, hogy a halál a vérkeringés és légzés
visszafordíthatatlan megszűnése, illetőleg ezzel egyidejűleg az összes
agytevékenység visszafordíthatatlan megszűnése. Ezért minősül ha-
lálnak az agyhalál, és ezért minősül halálnak a szívhalál.

A bíró szemébe nézek.

– Azért vagyunk ma itt, tisztelt bíróság, mert Luke Warren nem
hagyott számunkra egyértelmű utasítást arra nézve, mit tekint halál-

nak, azt viszont pontosan tudjuk, mit tekintett életnek. Az élet Mr. Warren számára azt jelentette, hogy a farkasok között élhetett...

Miközben magára hagyta a feleségét és a gyerekeit, teszem hozzá gondolatban.

– Azt jelentette, hogy a farka viselkedésének szakértőjévé vált...

Még ha nem is sejtette, hogyan tartsa meg a saját családját.

– Azt jelentette, hogy beleidomult a természetbe...

A felesége meg csak hadd várja.

– Semmiképp sem azt, hogy magatehetetlenül fekszik egy kórházi ágyon, egyedül még levegőt sem képes venni, és legfeljebb matematikai esélye van a felépülésre. Ön mondta, bíró úr, hogy azzal összhangban kell döntést hoznunk, mit akarna Luke Warren.

– Egy pillanatra elhallgatok, hogy Edward szemébe nézzek. – Luke Warren pedig azt akarná, hogy engedjük el.

A tizenöt perces szünetben Edwarddal a mosdó felé indulunk.

– Te hiszel ebben? – kérdezi, míg mindketten a piszoárnál állunk.

– Amit az ügyvéd mondott?

– Arra gondolsz, hogy vannak, akik felépülnek az agyhalálból? Bólint, mielőtt öblít és indul kezét mosni.

– Igen.

– Nem tudom, de majd megkérdézem erről az idegsebészt. – Miután végzek, Edwardot a tükör előtt találom. Meredten nézi magát, mintha nem tudná hová tenni az arcát. – Tudod, most még nem kell döntened az apádról. Előbb el kell nyerned a jogot, hogy te hozhasd meg a döntést.

Indulunk, hogy szerezzünk valami üdítőt, mielőtt visszatérünk a tárgyalóterembe. Az automatáknál Zirconia és Georgie ül egy kis fémasztalnál, velük szemben Cara.

– Hölgyeim – kacsintok Carára.

Az asztallapra mered, a kóláját dédelgeti.

– Hogy van az apád? – Tudom, hogy Cara meg akarta látogatni őt, mielőtt eljött a bíróságra.

Résnyire szűkül a szeme.

– Ne csinálj úgy, mintha érdekelne.

– Cara! – kap levegő után Georgie. – Azonnal kérj bocsánatot Joe-tól!

– Ha már itt tartunk, előbb neki kéne bocsánatot kérnie tőlem. – Felkapja a kóláját és feláll. – Odafent leszek.

Mielőtt távozhata, Edward az útját állja. Egy medvecukrot nyújt felé, amit az egyik automatából vett.

– Tessék!

– Miből gondolod, hogy kell?

– Azelőtt szeretted – von vállat Edward. – Amikor hazafelé jöttünk az iskolából és megálltam tankolni a kútnál, mindig könnyörögteél, hogy vegyek. Leharaptad a végét, és bedugtad az iskolatejbe, amit magaddal hoztál a menzáról. Azt mondtad, olyan, mintha ánizsos turmix lenne. – Vet egy pillantást Georgie-ra. – Anya előtt persze titkoltuk, mert így is azt mondta, hogy cukorfüggő vagy, és ha így folytatod, még a pubertáskor előtt kihullnak a fogaid.

Kólával a kezében nem tudja átvenni; csak egy szabad keze van.

– Ezt el is felejtettem... – mormolja.

Edward betuszkolja a zacskót a géz alá.

– Én nem – mosolyog.

A kórház jogtanácsosa, Abby Lorenzo azzal kezdi, hogy az emelvényre szólítja dr. Saint-Clare-t. A doki felesküszik és elsorolja idegsebészeti eredményeit, közben végig úgy tesz, mintha fontosabb dolga is lenne ennél – mondjuk, életeket menteni.

– Ismeri Luke Warrent? – teszi fel a nagy kérdést Lorenzo.

– Igen. Az egyik betegem.

– Mikor találkoztak?

– Tizenkét napja.

– Leírná nekünk, milyen állapotban került Mr. Warren a kórházba?

– Közvetlenül a balesete után hozták be – felel dr. Saint-Clare –, ahol már eszméletlen állapotban találtak rá. A helyszínrre kiérkező mentőorvos a körülmények alapján okkal feltételezte, hogy diffúz traumás agysérülést szenvedett. A Glasgow kómatesztet is elvégezte rajta, mielőtt jobb oldali pupillatágulattal, bal oldali bénultsággal

és homloktáji zúzódással a kórházba szállította. Amikor a CT súlyos agytájéki duzzanatot és periorbitális ödémát állapított meg, engem értesítettek.

– Ezután mi történt? – kérdezi a jogtanácsos.

– Mr. Warrent ismételten kómatesztnek vetettük alá, amelyen továbbra is öt pontot ért el...

– Ez egész pontosan mit jelent?

– Ezt a neurológiai skálát használjuk, hogy egy fejsérülést követően felmérjük a reszponzivitást, illetve annak hiányát. A skála háromtól tizenötig terjed. Hármas a legmélyebb kóma állapota, tizenötös a normális, egészséges ébrenléti állapot. Ha egy páciens huszonnégy óra elteltével is öt és hét közötti értéket ér el, ötvenhárom százalékos eséllyel meghal vagy vegetatív állapotban marad.

Lorenzo bólint.

– Milyen kezelést alkalmazott?

– A sürgősségi CT-felvétel homloklebenyi hematómát, subarachnoideális és intraventriculáris vérzést, továbbá erőteljes agytörzsi bevérzéseket állapított meg, utóbbi esetben a nyúltagy, illetve a nyúltagyi híd vonatkozásában is.

– Úgy, hogy mi is értsük!

– Mr. Warren agya körül és az agy kamrákban nagy mennyiségű vért találtunk. Ezek a vérzések érintették a légzésért és az öntudatért felelős agyterületeket is. Egy Mannitol nevű szerrel enyhítettük a koponya belső nyomását, mielőtt frontális lobektómiát hajtottunk végre – ez a műtéti eljárás teret nyit a koponyaüregben az agytárgulat számára, így a duzzanat lelohadhat. Eltávolítottuk a hematómát, valamint a homloklebeny egy részét is. A sebészi beavatkozás után a beteg továbbra sem lélegzett és nem tért magához, ugyanakkor a jobb pupilla újra reagált az ingerekre, ami azt jelezte, hogy a duzzanat valóban lelohadt. A frontális lobektómia következményeként Mr. Warren vélhetően elveszítette emlékeinek egy részét – ha nem is mindet –, ugyanakkor ha abból indulunk ki, milyen súlyos hatást gyakoroltak az agytörzs sérülései az öntudati állapotra, nagy valószínűséggel ezeket az emlékeket sem lesz képes elérni.

– Akkor tehát agyhalott, dr. Saint-Clare?

– Nem – rázza fejét az idegsebész. – Az EEG-je agykérgi aktivítást mutat, ám ezt az agyterületet ugyanúgy nem képes elérni, amíg nem nyeri vissza az eszméletét.

– Hogyan tartják életben Mr. Warrent?

– A lélegeztetőgép ellátja oxigénnel, és egy szondán keresztül tápláljuk.

– Mi az ön megalapozott szakmai véleménye Mr. Warren kilátásait illetően?

Carát nézem, ahogy az idegsebész válaszol. Résnyire szűkül a szeme és megfeszül az álla, mintha egy orkánnal nézne szembe.

– Minden két napban megismételjük a CT-elemzést. Noha tudjuk, hogy a koponyaüregben csökkent a nyomás, a vérzések az agytörzsben valamivel nagyobbá váltak. A beteg mostanáig nem nyerte vissza az öntudatát, vegetatív állapotban van. Véleményem szerint ez olyan komoly agysérülés, hogy nem számíthatunk felépülésre.

Cara összeressen.

– Még ha lenne is esélye, ami rendkívül valószínűtlen, Mr. Warren a legjobb esetben is élete végéig egy szakápolási otthonban fekéldne, a korlátozott agytevékenység és állandósult öntudatlanság állapotában.

– Mennyire tartja megalapozottnak ezt a szakmai véleményét, dr. Saint-Clare? – tudakolja Lorenzo.

– Huszonkilenc éve vagyok idegsebész, de még egyetlen pácienssel sem találkoztam, aki felépült volna ilyen traumás agysérülésből.

– Mi a kórház álláspontja Mr. Warren gondozását és gyógyulását illetően?

– Mr. Warren a betegünk, így a lehető legjobb kezelést kapja annak érdekében, hogy biztosítsuk a komfortérzetét. Mindazonáltal az életminőségében nem várható változás, ezért döntést kell hoznunk. Mr. Warrent vagy át kell szállítani egy másik intézménybe, ahol állandó felügyelet alatt lehet, vagy – amennyiben a kezelés megszüntetése mellett döntenek – a szerveit eladományozhatják.

– Hogyan lehet Mr. Warren szervdonor, ha nem agyhalott?

Az idegsebész hátradől a széken.

– Önnek igaza van, az agyhalál orvosi kritériumai nem állnak fenn, mindazonáltal az adományozás feltételei egy szívhalál esetén teljesülhetnek. Azok a páciensek, akik súlyos agykárosodást szenvedtek és nem képesek lélegezni, szervdonorok még lehetnek, amennyiben korábban beleegyeztek ebbe. A kórház a New Endland-i szervbankhoz irányítja a családokat. Miután döntés születik az életfenntartó kezelés megszüntetéséről, a lélegeztetőgépet lekapcsolják, így a légzés leáll. Elindul a visszaszámláló, majd öt perc elteltével a páciens halottá nyilvánítják. Mr. Warren esetében a felhasználható szervek a máj és a vese, esetleg a szív. – Az orvos egy pillanatra elhallgat. – Sok család, ha szembekerül egy ilyen nehéz döntéssel, nagy megnyugvást merít abból, hogy a szerettük a szervadományozás révén segíthet megmenteni mások életet.

– Köszönjük, dr. Saint-Clare – bólint Abby Lorenzo. – Nincs több kérdésem.

Felállok, készen arra, hogy kifaggassam az idegsebészt.

– Doktor úr – kezdem –, ismeri ön Zack Dunlap esetét?

– Ismerem.

– Akkor azt is tudja, hogy miután Mr. Dunlap balesetet szenvedett, agyhalottnak nyilvánították, mégis magától felgyógyult.

– Sokan valóban így hiszik.

– Ezt hogy érti?

– Orvosi berkekben általánosan elfogadott nézet, hogy Mr. Dunlap sosem volt agyhalott, csupán félrediagnosztizálták. Ha *valóban* agyhalott lett volna, sosem épül fel. Ha már itt tartunk, tagja voltam a szövetségi orvosi bizottságnak, mely felül kívánta vizsgálni Mr. Dunlap esetét és a kapcsolódó feljegyzéseket, hogy hivatalos orvosi álláspontot alakítson ki a kérdésben, de a család ehhez nem járult hozzá. – Megvonja a vállát. – Inkább csodának tartják a történeteket.

– Mi a helyzet Terry Wallisszal?

– Mr. Wallisról szintén közel két évtizeden át állították, hogy vegetatív állapotban van, noha nem volt. Minimális mértékben, de visszanyerte az öntudati állapotát, ami egészen más helyzet. Minimális öntudati állapotban a beteg bizonyos fokig tudatában

van önmagának és a környezetének, csak nem képes közvetíteni a gondolatait és érzéseit. Reagálhat a fájdalmas külső behatásokra, követhet egy utasítást, még el is sírhatja magát, ha meghallja egy hozzátartozója hangját. A minimális öntudat talán krónikus állapot, de a felépülésnek messze nagyobb az esélye ilyenkor, mint ha valaki vegetatív állapotban lenne.

– Lehetséges, hogy Mr. Wallis vegetatív állapotból minimális öntudati állapotba került?

– Igen. Számos tudati állapot létezik, a kómától a vegetatív állapoton át a minimális öntudatig. Egyes betegek állapota akár pozitív irányba is megváltozhat.

– Akkor nem lehetséges, hogy ugyanez megtörténjen Mr. Warrennel is?

– Terry Wallis felépülése figyelemre méltó és váratlan eset volt, ugyanakkor a kezdeti trauma egészen más természetű, mint Mr. Warren esetében. Nála diffúz axonális fejsérülést állapítottak meg, ami nem jár koponyaüregi nyomásnövekedéssel, és a neuronokat sem károsítja, csak az axonokat. A neuronok az agykéregben helyezkednek el. Ezek az idegsejtek alkotják a szürkeállományt, míg nyúlványaik, az axonok az ingerátvitelért felelős fehérállományt. Diffúz axonális sérülés esetén a szürkeállomány idegsejtjei sértetlenek maradnak, a kapcsolódásért felelős axonok azonban megszakadnak. Ez rendkívül súlyos fejsérülés, ugyanakkor megkíméli magukat az idegsejteket, a neuronokat. Mr. Wallis felépülését az axonok regenerálódása tette lehetővé, Mr. Warren sérülésének következtében azonban nem az axonok, hanem maguk a neuronok károsodtak. S szemben az axonokkal, az elpusztult neuronok nem képesek regenerálódni.

Dr. Saint-Clare a Zirconia bevezetőjében említett összes szerencsés beteg gyógyulására ad valamilyen tudományos magyarázatot.

– Hadd legyen egyértelmű – összegzek. – Ön szerint a Ms. Notch által említett páciensek kivétel nélkül azért gyógyultak fel, mert vagy félrediagnosztizálták őket, vagy a sérülésük természete alapvetően különbözött attól, amit Mr. Warren szenvedett el?

– Pontosan – bólint az idegsebész. – Senki sem vitatja, hogy Mr. Warren EEG-i mutatnak bizonyos mértékű agyi aktivitást. Elkép-

zelhető, hogy a homloklebeny továbbra is birtokában van korábban használt verbális és motoros agyi képességeknek, csak hogy az agytörzs sérülése miatt nem számít, mi történik a homloklebenyben, amíg nem képes kapcsolódni hozzá. – Dr. Saint-Clare a bíróhoz fordul. – Kicsit olyan, mintha elutaznánk, és a gépről már látnánk az úti célt, amikor egy hirtelen jött tornádó megakadályozna minket a leszállásban. Továbbra is látnánk ezt a gyönyörű üdülőhelyet – szikrázó partokat és ötszillagos kiszolgálást –, de a jelenlegi tartózkodási helyünkről sehogy sem juthatnánk el oda.

– Mr. Warren élete végéig rá fog szorulni a lélegeztetésre és a mesterséges táplálásra? – teszem fel a kérdést.

– Véleményem szerint igen.

– Ön hogy látja, a kezelés fenntartása esetén meddig élhet még?

– A legtöbb hasonló sérülést szenvedett páciens heteken vagy hónapokon belül meghal tüdőgyulladásban és egyéb szövődményekben. – Az orvos megcsóválja a fejét. – Ezek a gépek igazából csak meghosszabbítják a haldoklás folyamatát. Fenntartják az életfunkciókat, de hogy ezt életnek lehet-e nevezni...?

– Köszönöm – bólintok. – Öné a tanú.

Zirconia Notch ráncolni kezdi a homlokát, ahogy a tanú felé közelít.

– Ki fizeti Mr. Warren ellátásának költségeit?

– Amennyire tudom, nincs egészségbiztosítása. Jelenleg az állam vendége.

– Az állam vendége, aki naponta megközelítőleg ötezer dollárba kerül, nem számítva az orvosok fizetését.

– Mi nem szoktuk ezt mérlegelni, amikor ellátunk egy beteget...

– Igaz, hogy a kórháza csak tavaly kétfélmilliós veszteséget termelt?

– Igen...

– Fogalmazhatunk úgy, hogy a kórháznak érdekében áll kikényszeríteni a döntést Mr. Warren sorsáról, mert akkor az ily módon felszabaduló ágyat átadhatja egy *fizető* betegnek?

– Ismétlem, orvosként ezt nem nekem kell mérlegelnem.

– Ön említette, doktor úr, hogy szívhalál esetén Mr. Warren szervei más krónikus betegekhez kerülhetnek.